

Bilag 10

Provinshandelskammeret.

København, den 13. december 1948.

Landbrugsministeriet, Slotsholmsgade 10, K.

Afvikling af eksportrestriktionerne.

Med henblik på de forestående forhandlinger om forlængelse af lov nr. 272 af 9. juni 1948 om udførsel af landbrugsprodukter tillader Provinshandelskammeret sig at henstille til landbrugsministeriet, at behandlingen af spørgsmålet om en omlægning af de landbrugsministerielle eksportudvalgs virksomhed i forbindelse med størst mulig frigivelse af eksporten af landbrugsvarer fremskyndes mest muligt.

De vilkår, som landbrugseksporten har måttet arbejde under siden begyndelsen af 1930'erne og særlig siden 1940, har gjort det naturligt at etablere et vidtgående samarbejde mellem myndighederne og de i eksporten interesserede virksomheder og organisationer, men forholdene under krigen og i den første efterkrigstid har samtidig medført en centralisering af eksporten, der næppe kan være gavnlig på længere sigt.

På visse områder er et nærmere samarbejde stadig ønskeligt, men det er Provinshandelskammerets overbevisning, at forholdene siden krigens afslutning er ændret så betydeligt, at tiden er inde til en omlægning af eksportudvalgenes organisation og en tidssvarende afgrænsning af deres opgaver og virkeområde.

Det har været hævdet, at eksportudvalgene i deres nuværende form ikke kan undværes af handelspolitiske grunde, særligt af hensyn til overholdelsen af vore leveringsforpligtelser i henhold til handelsaftalerne. Det synes åbenbart, at man her forveksler årsag og virkning og overser den motivforskydning, der har fundet sted siden udvalgenes oprettelse.

Eksportudvalgene er oprettet for at holde eksporten til de lande, der ønskede en begrænsning af vor eksport, indenfor de aftalte rammer uden direkte regulerende indgreb fra importlandets side. Senere har også hensyn til hjemmemarkedets forsyning spillet en væsentlig rolle. I dag er forholdene så stærkt forandrede, at vore vigtige handelspartnere synes at have spillet eksportudvalgenes bemyndigelser ud mod os selv og tvunget os til at indgå forpligtelser, som de samme lande ikke under nogen form ville indgå for egne eksportvarer. Dette har påført Danmark mængde- og prisbindinger, som ikke mindst med henblik på Marshallplanens krav om forøget eksport til dollarområdet kan blive en alvorlig byrde for landets økonomi.

Det er Provinshandelskammerets grundsynspunkt, at den størst mulige frihed i eksporten almindeligvis vil sikre dens bedst mulige udnyttelse af eksportchancerne både med hensyn til opdyrkning af nye markeder, nyttiggørelse af individuelle forbindelser i importlandene, opnåelse af de bedst mulige priser og hensigtsmæssig spredning af eksporten og dermed sikring af en så stabil eksport som mulig.

Det er derfor Provinshandelskammerets opfattelse, at landbrugseksporten — på samme måde som det nu agtes gennemført for eksporten af andre varer — principielt bør være fri, og at man kun for de varer, for hvilke særlige forhold gør sig gældende, bør opretholde en såkaldt bunden liste, d. v. s. en fortegnelse over de relativt få varer, der kun vil kunne eksporteres med særlig tilladelse. Opretholdelse af en sådan bunden liste motiveres dels af de — i henhold til løbende aftaler, særlig Englandsaftalen — bestående faste leveringsforpligtelser med faste pristilsagn, dels af forhandlingstaktiske interesser med henblik på kommende handelsforhandlinger, hvor særlig vigtige varer kan have en vis slagkraft.